

“El tema de la guerra civil i la postguerra manté tot l’interès”

Jordi Bordas i Coca (Barcelona, 1943) publica a l’editorial Meteora la seva primera novel·la llarga, *D’esquena al sol*. És autor d’una antologia poètica, de diversos reculls de relats i d’una obra teatral. També ha traduït de l’anglès.

—El contrast, la distància, entre la generació d’un pare de dretes, falangista, que ha viscut la guerra civil, i la del fill d’esquerres, és la idea que us va servir per a muntar la novel·la?

—Efectivament. Són les biografies contrastades d’un pare i un fill. El pare ha viscut de cara al sol, com a simpatitzant dels feixistes, mentre que el fill fa l’opció contrària, es gira d’esquena al sol. Són antagònics. Tenen idees contraposades que al final acaben essent no idèntiques, però paral·leles, en certs aspectes. La idea principal que volia transmetre es la increïble facilitat que tenim els éssers humans d’enganyar-nos a nosaltres mateixos i enganyar els altres, a vegades inconscientment.

—I va ser també el germen de la novel·la?

—No. La primera idea és la d’un que escriu la biografia d’una persona que ja és morta i el biografiat li va fent comentaris, com passa a la novel·la.

—Pare i fill parteixen del radicalisme i la intolerància i al final s’estoven. El pare no serà tan malparit i el fill deixarà el marxisme-leninisme.

—I el fill tampoc no és cap sant, perquè n’ha fetes de grosses. I descobreix també com és de difícil conèixer realment el personatge del pare i també ell mateix.

—Serien tots dos víctimes d’ideologies intolerants?

—Sí. Aquesta gent que pretén salvar la humanitat, ja siguin d’un signe o d’un altre, arriba un moment que els extrems es toquen i acaben assemblant-se en aspectes com la intolerància, en el fet de voler imposar les seves idees per la força. Es creuen redemptors i els redemptors són nocius.

—La part de crònica històrica és molt important. Calia recordar el drama de la guerra civil i la postguerra, no?

—I tant! Tot i que és un tema que s’ha tractat molt, i molts m’han comentat que ja no interessa, a mi personalment m’interessa. I el tractament que hi dono és parcial. Respecte a la guerra civil i la postguerra, no puc ser imparcial. Prenc part decidida

Jordi Bordas i Coca publica la novel·la *D’esquena al sol*, a l’editorial Meteora.

a favor de la República i la democràcia.

—El pare, tot i ser feixista, acaba essent un personatge curiós i enginyós. Quan fa testament, obliga els fills a escriure i a publicar la seva biografia, si volen heretar-lo.

—I llavors el fill, quan es troba obligat a escriure la biografia d’una persona que odia, opta per escriure una antibiografia amb to irònic, i penso que es nota que se’n fum de les coses que el pare pretenia haver fet

o pensat. De manera que manipula la biografia tant com pot. I manifestant el que opina, en contra del pare. Per exemple, en el tema de la llengua.

—Tot i ser, les vides de pare i fill, úniques, penso que les heu volgudes ben representatives.

—Exacte. N’he coneguts molts com ells. Sí, els personatges són exemplars. Són gent que he vist i conegut, sense que ningú no pugui dir que és ell en concret, gràcies a la ficció.

—El poble del pare no hi és descrit de manera que es pugui identificar cap poble o determinada població d’una comarca. Deu ser deliberat, no?

—Deliberat, evidentment, tot i que el situo al litoral tarragoní, però sense concretar més. De fet, hi ha elements que són de diversos pobles. Ho he fet perquè ningú no es pugui sentir al·ludit.

—Tot i haver començat a escriure de jove, no hi torneu fins fa poc més de deu anys. Per què?

—Vaig veure que el panorama no donava per a mantenir una família i hi vaig tornar en jubilar-me. Però mai no vaig deixar d’escriure del tot, de notes de dietari a poemes. Primer vaig començar fent contes, que m’agraden més, però finalment vaig dir: “Per què no intentes una novel·la?”, i vaig fer un parell de provatures que han quedat en un calaix. Finalment, i gràcies a uns cursos sobre tècnica de la novel·la, vaig començar aquest projecte que em va portar dos anys d’escriptura, i un tercer any de reescriptura, fent una tutoria a l’Escola d’Espectura de l’Ateneu Barcelonès, on ja havia fet uns cursos de narrativa curta, amb l’Isidre Grau, que em va ajudar molt. I després set mesos per a trobar editorial, que és una altra batalla.

Lluís Bonada